

odbor správních činností
oddělení občanských průkazů
a cestovních dokladů občanů
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV-53360-2/SC-2020

Praha 9. dubna 2020

Poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Odbor správních činností Ministerstva vnitra obdržel dne 25. března 2020 k vyřízení Vaši žádost podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Žádáte o sdělení, zda má pracovník zásilkové služby právo požadovat předložení osobního dokladu a vypisovat si z něj údaje, včetně čísla dokladu, a zda je občan povinen se pracovníkům zásilkových společností legitimizovat. Konkrétně uvádíte Českou poštu, s.p., a dotazujete se, jestli může podmiňovat vydání zásilky předložením osobního dokladu za účelem pořizování si výpisu osobních údajů.

V souladu s § 14 zákona o svobodném přístupu k informacím k Vašemu dotazu sdělujeme následující.

Ministerstvo vnitra, organizačně odbor správních činností, je ústředním správním orgánem pro oblast vydávání občanských průkazů a cestovních dokladů občanům České republiky. Vydávání a používání občanských průkazů se řídí zákonem č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů. V případě cestovních dokladů se jedná o zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech, ve znění pozdějších předpisů. Uvedené právní předpisy upravují pořizování kopií občanského průkazu a cestovního dokladu. Podle ustanovení § 15a zákona o občanských průkazech je zakázáno pořizovat jakýmkoliv prostředky kopie občanského průkazu bez prokazatelného souhlasu občana, kterému byl občanský průkaz vydán, pokud zvláštní zákon nebo mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nestanoví jinak. Obdobná právní úprava je na úseku cestovních dokladů (§ 2 odst. 3 zákona o cestovních dokladech).

Zákon o občanských průkazech ani zákon o cestovních dokladech však neupravuje, v jakých případech je možné požadovat předložení těchto dokladů, případně pořizovat z nich výpis osobních údajů, v rámci soukromoprávních vztahů. To je věcí smluvního vztahu mezi prodávajícím a zákazníkem.

I v soukromoprávních vztazích však existují výjimky, kdy požadavek na kopii občanského průkazu, respektive na kopii či výpis některých údajů z občanského průkazu, je oprávněný. Jedním z takových případů je podle stanoviska Úřadu pro ochranu osobních údajů doručení zboží od mobilního operátora prostřednictvím doručovatelské služby, kdy operátor zaváže přepravní společnost, aby při doručení zásilky ztotožnila zákazníka podle občanského průkazu a aby pořídila kopii jeho občanského průkazu prostřednictvím speciální šablony, případně provedla výpis požadovaných osobních údajů. V souladu s ustanovením § 63 odst. 1 písm. b)

zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, je operátor pro sjednání smlouvy oprávněn zpracovávat osobní údaje zákazníka.

Pokud požadavek na předložení osobních dokladů nevyplývá z právního předpisu, způsob provedení identifikace je zpravidla upraven v konkrétní smlouvě nebo v obchodních podmínkách, které jsou součástí smluvního vztahu.

Prokazování totožnosti při dodání zásilek Českou poštou, s.p., vychází z ustanovení čl. 23 odst. Poštovních podmínek. Na základě tohoto ustanovení jsou akceptovanými doklady k prokázání totožnosti občana České republiky občanský průkaz, cestovní pas nebo řidičský průkaz, přičemž dále je uvedeno, že ten, kdo některý z těchto dokladů předkládá, „musí umožnit, aby si podnik mohl všechny potřebné údaje zaznamenat“.

Pokud i přes výše uvedené považujete požadavek České pošty, s.p. či jiné zásilkové služby na předložení Vašich osobních dokladů za neoprávněný, doporučujeme Vám obrátit se na Úřad pro ochranu osobních údajů, který je ústředním správním orgánem pro oblast ochrany osobních údajů.

Závěrem uvádíme, že Ministerstvo vnitra v minulosti již obdrželo podněty od občanů, ve kterých uváděli, že pořízením kopie občanského průkazu různé společnosti podmiňují poskytování služeb. Proto již v roce 2016 zaslalo na základě konkrétní stížnosti občana podnět k prošetření Úřadu pro ochranu osobních údajů ve věci oprávněnosti pořizování kopií občanského průkazu. V informaci o výsledku prověření tohoto podnětu Úřad pro ochranu osobních údajů uvedl, že bylo zjištěno porušení zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů (v současné době již zrušeného zákonem č. 110/2019 Sb.). K nárůstu podnětů občanů na pořízení kopie občanského průkazu, jímž firmy podmiňují poskytování služeb, uvedl, že tento trend také zaznamenal a že každým takovým případem se v rámci dozorových činností zabývá.